

Talousvaliokunta

Muu asia: Valtioneuvoston asetus ravitsemisliikkeiden aukiolon väliaikaisesta rajoittamisesta tartuntataudin leviämisen estämiseksi

Perustuslakivaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Muu asia: Valtioneuvoston asetus ravitsemisliikkeiden aukiolon väliaikaisesta rajoittamisesta tartuntataudin leviämisen estämiseksi (M 5/2021 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten perustuslakivaliokunnalle. Määräaika: 6.4.2021.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Liisa Huhtala, työ- ja elinkeinoministeriö
- professori Olli Vapalahti, Helsingin yliopisto
- ekonomisti Miika Heinonen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- ylilääkäri Otto Helve, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL)
- aluehallintoylilääkäri Sari Kemppainen, Lapin aluehallintovirasto
- ylilääkäri Markku Broas, Lapin sairaanhoitopiiri
- infektioylilääkäri Irma Koivula, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
- toimitusjohtaja Timo Lappi, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- puheenjohtaja Annika Rönni-Sällinen, Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
- asiantuntija Karoliina Katila, Suomen Yrittäjät ry
- professori Petri Kuoppamäki

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Etelä-Suomen aluehallintovirasto
- Itä-Suomen aluehallintovirasto
- tutkijatohtori, dosentti Tuomas Aivelo, Helsingin yliopisto
- ylilääkäri Matti Rekiaro, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
- johtaja Ilkka Luoma, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
- Ahvenanmaan maakunnan hallitus
- Compass Group Finland oy
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- Keski-Pohjanmaan Yrittäjät
- Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät

Valiokunnan lausunto TaVL 10/2021 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valtioneuvoston asetuksen tarkoitus. Valtioneuvoston asetuksessa ravitsemisliikkeiden aukiolon väliaikaisesta rajoittamisesta säädetään alueista, joilla ravitsemisliikkeet on pidettävä suljettuina asiakkailta, sekä siitä, millaisissa ravitsemisliikkeissä ja niihin kuuluvissa tiloissa rajoituksia on noudatettava. Asetuksen mukaan ravitsemisliikkeet olisivat suljettuina 18.4. saakka. Sulun piiriin eivät kuulu Ahvenanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Kainuu eikä Lapin maakunta Kittilän kuntaa lukuun ottamatta.

Eduskunta on aikaisemman ravitsemisliikkeiden sulkemista koskevan lainsäädännön (HE 22/2021 vp — EV 13/2021 vp 8.3.2021) käsittelyssä hyväksynyt talousvaliokunnan ehdotuksesta lausuman, jonka mukaan valtioneuvostoa kehoitetaan tulevassa lainsäädännössä kolmen viikon sulkujakson jälkeen harkitsemaan mahdollisuutta rajata alueellista soveltamisalaa maakuntatasoa hienosyisemmin. Lausuman taustalla oli ajatus siitä, että ravitsemisliikkeiden täyssulku on elinkeinonharjoittamisen vapautta ja omaisuudensuojaa sillä tavoin voimakkaasti rajoittava toimi, että sen hyväksyttävyydelle tulee löytyä erityisen painavat perusteet ja että nämä rajoitukset on pidettävä voimassa vain välttämättömän ajan ja vain niillä maantieteellisillä alueilla, joilla välttämättömyyedellytys täyttyy.

Talousvaliokunta tarkastelee tässä lausunnossaan sitä, kuinka ravitsemisliikkeiden sulkemista merkinneestä lainsäädäntöehdotuksesta antamansa mietinnön (TaVM 7/2021 vp – HE 38/2021 vp) mukaiset huomautukset ovat toteutuneet valtioneuvoston asetuksessa.

Talousvaliokunta on tuossa mietinnössään pitänyt välttämättömänä, että niiden maakuntien osalta, joissa maakunnan ominaispiirteet (esimerkiksi pitkät etäisyydet tai alhainen väestötiheys) tekevät ilmeiseksi sen, ettei maakunnan alueella esiintyvä tartuntaryväs leviä helposti tai välttämättä koko maakunnan alueelle, tämän lain nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa määritellään epidemiatilanteeseen nojaten maakunnan tasoa tarkemmin se, millä alueilla ravitsemisliikkeet tulee pitää suljettuina tässä laissa tarkoitetulla tavalla.

Talousvaliokunta on edellyttänyt lisäksi, että rajoitustoimenpiteistä on säädettävä erityyppisten ravitsemisliikkeiden osalta eriytetysti siten, että rajoitukset ovat välttämättömiä juuri niissä. Talousvaliokunta on mietinnössään viitannut voimassa olevaan tartuntatautilakiin (165/2021) jonka säännöksessä (58 a §) ravitsemisliikkeet jaotellaan niiden toiminnan luonteen perusteella riippuen siitä, pidetäänkö niissä pääsääntöisesti tarjolla alkoholijuomia ravitsemisliikkeen tiloissa nautittavaksi vai onko ravitsemisliike pääasiallisesti ruokaravintola tai kahvila. Näistä ensin mainitun ravitsemisliiketyypin on katsottu muodostavan jälkimmäisiä suuremman riskin virustartuntojen leviämiseksi, minkä vuoksi mainitun pykälän mukaiset rajoitukset on eriytetty vastaavasti ravitsemisliikkeiden erilaisten riskiprofiilien mukaan.

Säätelyn lähtökohdat. Kilpailun ja markkinoiden toimivuuden kannalta on tärkeää, että yritysten väliset kilpailun lähtökohdat ovat tasapuoliset ja että tartuntataudin leviämisen estämiseksi asetetut rajoitukset vääristäisivät tätä asetelmaa niin vähän kuin mahdollista. Ravitsemisliiketoiminnan luonteesta johtuu, että liikkeiden välinen kilpailu on tyypillisesti paikallista. Silti tullaan väistämättä luoneeksi sellaisia maantieteellisiä rajoja, jotka aiheuttavat kilpailunvääristymiä. Talousvaliokunta toteaa, että tällaisia paikallisia markkinahäiriöitä on vaikea estää.

Valiokunnan lausunto TaVL 10/2021 vp

Kilpailuolosuhteiden erilaisuus on kuitenkin tässä tilanteessa myös objektiivisesti perusteltua: erilainen epidemiatilanne on peruste erilaiseen kohteluun. Mikäli täysin erilaisilla tartuntojen tilanteen alueilla olevia ravintoloita kohdeltaisiin samalla tavoin, olisi tämä ongelmallista. Paikallisesti esiintyvää epätasapuolista kilpailuasetelmaa lieventää kuitenkin sääntelyn lyhyt ajallinen kesto.

Maantieteellinen tarkkuus ja alueiden erityispiirteet. Valiokunnan mietinnön sanamuoto ”niiden maakuntien osalta, joissa maakunnan ominaispiirteet (esimerkiksi pitkät etäisyydet tai alhainen väestötiheys)” ei rajaa tarkasteluvelvoitetta vain Lapin maakuntaan. Saadun selvityksen perusteella eräissä maakunnissa, jotka ovat asetuksen mukaisen sulun piirissä, on vallinnut tarkasteluhetkellä (asetuksen antamisen ajankohta) osin samankaltainen epidemian tilanne kuin rajoitusten ulkopuolelle jätetyssä Lapin maakunnassa. Rajoituksia perustellaan terveysviranomaisten epidemia-arvioilla, joissa myös muun muassa etäisyydet ja väestötiheys on huomioitu.

Talousvaliokunta tähdentää, ettei sen mietinnössä, jossa edellytettiin tarkastelun hienosyisempää toteuttamista, rajattu tätä velvoitetta vain yhteen maakuntaan. Samalla on huomioitava, että ihmisten liikkeessä tartunnat voivat levitä maakunta- ja kuntarajojen yli. Esimerkiksi matkailukohdeet kokoavat ihmisiä, mutta tartunnat kirjataan kuitenkin pääsääntöisesti henkilön kotipaikkakunnalle, jolloin niiden tosiallinen lähde ei ole tiedossa. Tämän vuoksi tarkkarajaista arviointia on osin vaikea tehdä.

Hallituksen esityksen (HE 38/2021 vp) mukaan arvioinnissa nojaututaan THL:n ja sairaanhoitopiirien arvioon sairaanhoidon kapasiteetista ja tartuntojen leviämisestä. Valiokunnan saama asiantuntijaselvitys on nostanut esiin eroavaisuuksia sairaanhoitopiirien ja THL:n käsityksissä rajoitusten välttämättömyydestä. Asiantuntijaselvityksen mukaan esimerkiksi ruokaravintoloiden sulkua ei ole pidetty joissain sairaanhoitopiirien lausunnoissa tarpeellisena kiihtymisvaiheen alueilla. Sen sijaan leviämisvaiheen maakunnissa on annetun asetuksen mukainen laaja sulku perusteltu. Toisten asiantuntijoiden mukaan ravitsemisliikkeiden sulkemiset ovat olleet järkevästi rajattuja.

Ravintolatyyppejen erittely. Talousvaliokunta on todennut, perustuslakivaliokunnan lausuntoon (PeVL 11/2021 vp — HE 38/2021 vp) viitaten, että välttämättömyysvaatimuksen kannalta on perusteltua, että 3 a §:n nojalla annettavalla asetuksella säädetään rajoituksista ravitsemisliiketyypeittäin. Asetuksessa on muodollisesti eroteltu omiksi momenteikseen sääntely, joka koskee sellaisia ravitsemisliikkeitä, joiden pääasiallisena ravitsemistoimintana on tarjota yleisölle alkoholi-juomia (2 §:n 1 momentti), ja sääntely, joka koskee muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja ravitsemisliikkeitä (2 §:n 2 momentti). Säännökset ovat nyt kuitenkin sisällöllisesti samanlaiset.

Talousvaliokunta tähdentää tarvetta tarkastella sääntelyn eriyttämistä etenkin niillä alueilla, joilla numeeriset arvot (jäljitettävyyden, sairaanhoidon kapasiteetin tila, uusien tartuntojen määrä) siitä, onko sulku välttämätön vai ei, ovat lähellä sääntelyregiimien välistä ratkaisevaa raja-arvoa. Jyrkkää rajanvetoa sulkemisen ja sallimisen välillä voi olla perusteltua tartuntatilanteen mahdollistaessa liudentaa siten, että pienemmän tartuntariskin aiheuttavia ravitsemisliikkeitä voidaan pitää avoinna silloinkin, kun korkean tartuntariskin kohteet olisi pidettävä suljettuina. Sääntelyregiimein välisen rajan liudentamisen voidaan arvioida vähentävän kannustimia liikkua alueiden välillä.

Valiokunnan lausunto TaVL 10/2021 vp

Kokoavia huomioita. Talousvaliokunta pitää selvitettyinä, että tartuntataudin leviämisen estämiseksi annettavien rajoitusten tulee olla täytäntöönpantavissa epidemiatilanteen niin vaatiessa riipeälläkin aikataululla. Käsillä olevan asetuksen antamisen ja sen voimaantulon välillä oli kuitenkin vain joitakin tunteja. Talousvaliokunta pitää tätä kohtuuttomana elinkeinonharjoittajien kannalta.

Talousvaliokunta korostaa, että kaikkein haitallisinta taloudelle on viruksen laajamittainen leviäminen, ja pitää tärkeänä, että sääntely mahdollistaa riittävän tehokkaat ja tehokkaasti kohdenneet toimet tartuntariskitilanteiden rajoittamiseen. Rajoitusten kohdentaminen erityisesti ravintolalalle on perusteltua, sillä ravintoloissa yhdistyvät koronaviruksen leviämisen monet riskitekijät, erityisesti ihmisten kohtaaminen sisätiloissa pidemmän aikaa ja maskittomuus.

Talousvaliokunta toistaa aikaisemmassa lausunnossaan (TaVL 9/2021 vp – HE 39/2021 vp) ilmaisemansa käsityksen siitä, että tartuntataudin leviämisen estämisen keinovalikoiman tulisi olla avoimesti valmisteltu ja perusteluineen julkinen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, kuten myös niiden tartuntojen leviämistä ja terveydenhuollon kapasiteettia kuvaavien tunnuslukujen, joiden kehitykseen kunkin toimen käyttöönotto sidotaan. Tämä parantaisi elinkeinonharjoittajien mahdollisuuksia ennakoida tulevaa sääntelyä.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Talousvaliokunta esittää,

että perustuslakivaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Valiokunnan lausunto TaVL 10/2021 vp

Helsingissä 6.4.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juhana Vartiainen kok
varapuheenjohtaja Hanna Kosonen kesk
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Mari Holopainen vihr
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Sakari Puisto ps
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Janne Sankelo kok
jäsen Joakim Strand r
jäsen Hussein al-Tae sd
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väättäinen sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller

**Valiokunnan lausunto TaVL 10/2021 vp
Eriävä mielipide 1**

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Perustelut

Koronavirusepidemiatilanne on Suomessa edelleen keväällä 2021 vakava. Uusia rajoitustoimia on tarvittu viruksen leviämisen estämiseksi ja erikoissairaanhoidon kantokyvyn turvaamiseksi. Eesityksen tavoitteisiin ravintoloiden sulkemisen osalta voi näin ollen perustellusti yhtyä. On kuitenkin suoritettava hyvin tarkkaa harkintaa sen suhteen, mitkä ovat parhaat ja vähiten vahinkoa aiheuttavat keinot koronavirustartuntojen leviämisen estämiseksi ja miten välttämättömyysharkinta on toteutettu. On myös huomattava, että hallitus ei ole edelleenkään riittävällä tavalla selvittänyt, kuinka paljon tartuntoja on tullut erilaisista ravintolatyypeistä, vaikka koronapandemian alkamisesta Suomessa on jo runsas vuosi.

Erityistä välttämättömyysharkintaa tulee noudattaa ravintolatyyppejä ja niiden riskiprofiileja arvioitaessa sekä siinä, miten hienosyisesti rajoituksia noudatetaan eri maakuntien sisällä.

Jälkikäteisesti valtioneuvoston asetusta arvioitaessa voidaan todeta, että hallitus on noudattanut maakuntatasoa hienosyisenpää alueellista harkintaa ravintolasulun jatkuessa vain Lapin maakunnassa. Jostain syystä vastaavaa harkintaa ei ole noudatettu esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon eikä Pohjois-Karjalan osalta, vaikka asiantuntijalausunnoista on ollut pääteltävissä, että niissäkin olisi ollut perustellut syyt tarkastella rajoitustoimia maakuntatasoa tarkemmin.

Ravintolat ovat poikkeuksellisen hankalassa taloudellisessa tilanteessa siksi, että koronaviruspandemiaa on jatkunut jo yli vuoden ja koska ravintoloiden toimintaa on rajoitettu jo pidemmän aikaa. Yhä useampi, aiemmin kannattavalla pohjalla ollut ravintola on ajautunut taloudellisiin vaikeuksiin, eivätkä kustannustukien tai sulkemiskorvauksien kautta tulevat rahalliset korvaukset riitä korvaamaan menneiden kuukausien menetyksiä. Taloudellista liikkumavaraa on erittäin vähän, mistä syystä on erityisen perusteltua sulkea vain ne ravintolat ja vain niiltä alueilta, joissa ravintoloissa on todellinen riski saada koronavirustartunta. Lainsäädännön sekä lainsäädännön soveltamisen on näin ollen oltava tarkkarajaista ja täsmällistä.

Valtioneuvoston asetuksessa ravitsemisliikkeiden aukiolon väliaikaisesta rajoittamisesta säädetään alueista, joilla ravitsemisliikkeet on pidettävä suljettuina asiakkailta, sekä siitä, millaisissa ravitsemisliikkeissä ja niihin kuuluvissa tiloissa rajoituksia on noudatettava. Asetuksen mukaan ravitsemisliikkeet olisivat suljettuina 18.4. saakka. Sulun piiriin eivät kuulu Ahvenanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Kainuu eikä Lapin maakunta Kittilän kuntaa lukuun ottamatta.

Eduskunta on aikaisemman ravitsemisliikkeiden sulkemista koskevan lainsäädännön (HE 22/2021 vp — EV 13/2021 vp 8.3.2021) käsittelyssä hyväksynyt talousvaliokunnan ehdotuksesta lausuman, jonka mukaan valtioneuvostoa kehoitetaan tulevassa lainsäädännössä kolmen viikon sulkujakson jälkeen harkitsemaan mahdollisuutta rajata alueellista soveltamisalaa maakuntatasoa hienosyisemmin. Lausuman taustalla oli ajatus siitä, että ravitsemisliikkeiden täyssulku on elinkeinonharjoittamisen vapautta ja omaisuudensuojaa sillä tavoin voimakkaasti rajoittava toimi, että sen hyväksyttävyydelle tulee löytyä erityisen painavat perusteet ja että nämä rajoitukset

Valiokunnan lausunto TaVL 10/2021 vp Eriävä mielipide 1

on pidettävä voimassa vain välttämättömän ajan ja vain niillä maantieteellisillä alueilla, joilla välttämättömyysedellytys täyttyy.

Talousvaliokunta tarkastelee tässä lausunnossaan sitä, kuinka ravitsemisliikkeiden sulkemista merkinneestä lainsäädäntöehdotuksesta antamansa mietinnön (TaVM 7/2021 vp — HE 38/2021 vp) mukaiset huomautukset ovat toteutuneet valtioneuvoston asetuksessa.

Talousvaliokunta on tuossa mietinnössään pitänyt välttämättömänä, että niiden maakuntien osalta, joissa maakunnan ominaispiirteet (esimerkiksi pitkät etäisyydet tai alhainen väestötiheys) tekevät ilmeiseksi sen, ettei maakunnan alueella esiintyvä tartuntaryväs leviä helposti tai välttämättä koko maakunnan alueelle, tämän lain nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa määritellään epidemiatilanteeseen nojaten maakunnan tasoa tarkemmin se, millä alueilla ravitsemisliikkeet tulee pitää suljettuina tässä laissa tarkoitetulla tavalla.

Talousvaliokunta on edellyttänyt lisäksi, että rajoitustoimenpiteistä on säädettävä erityyppisten ravitsemisliikkeiden osalta eriytetysti siten, että rajoitukset ovat välttämättömiä juuri niissä. Talousvaliokunta on mietinnössään viitannut voimassa olevaan tartuntatautilakiin (165/2021) jonka säännöksessä (58 a §) ravitsemisliikkeet jaotellaan niiden toiminnan luonteen perusteella riippuen siitä, pidetäänkö niissä pääsääntöisesti tarjolla alkoholijuomia ravitsemisliikkeen tiloissa nautittavaksi vai onko ravitsemisliike pääasiallisesti ruokaravintola tai kahvila. Näistä ensin mainitun ravitsemisliiketyypin on katsottu muodostavan jälkimmäistä suuremman riskin virustartuntojen leviämiseksi, minkä vuoksi mainitun pykälän mukaiset rajoitukset on eriytetty vastaavasti ravitsemisliikkeiden erilaisten riskiprofiilien mukaan.

Sääntelyn lähtökohdat. Kilpailun ja markkinoiden toimivuuden kannalta on tärkeää, että yritysten väliset kilpailun lähtökohdat ovat tasapuoliset ja että tartuntataudin leviämisen estämiseksi asetetut rajoitukset vääristäisivät tätä asetelmaa niin vähän kuin mahdollista. Ravitsemisliiketoiminnan luonteesta johtuu, että liikkeiden välinen kilpailu on tyypillisesti paikallista. Silti tullaan väistämättä luoneeksi sellaisia maantieteellisiä rajoja, jotka aiheuttavat kilpailunvääristymiä. Talousvaliokunta toteaa, että tällaisia paikallisia markkinahäiriöitä on vaikea estää.

Kilpailuolosuhteiden erilaisuus on kuitenkin tässä tilanteessa myös objektiivisesti perusteltua: erilainen epidemiatilanne on peruste erilaiseen kohteluun. Mikäli täysin erilaisilla tartuntojen tilanteiden alueilla olevia ravintoloita kohdeltaisiin samalla tavoin, olisi tämä ongelmallista. Paikallisesti esiintyvää epätasapuolista kilpailuasetelmaa lieventää kuitenkin sääntelyn lyhyt ajallinen kesto.

Maantieteellinen tarkkuus ja alueiden erityispiirteet. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan rajoitusten eriyttäminen eduskunnan edellyttämällä tavalla on toteutunut vain osittain. Valiokunnan mietinnön sanamuoto "niiden maakuntien osalta, joissa maakunnan ominaispiirteet (esimerkiksi pitkät etäisyydet tai alhainen väestötiheys)" ei rajaa tarkasteluvelvoitetta vain Lapin maakuntaan. Saadun selvityksen perusteella eräissä maakunnissa, jotka ovat asetuksen mukaisen sulun piirissä, on vallinnut tarkasteluhetkellä (asetuksen antamisen ajankohta) samankaltainen epidemian tilanne kuin rajoitusten ulkopuolelle jätetyssä Lapin maakunnassa.

Valiokunnan lausunto TaVL 10/2021 vp Eriävä mielipide 1

Talousvaliokunta tähdentää, ettei sen mietinnössä, jossa edellytettiin tarkastelun hienosyisempää toteuttamista, rajattu tätä velvoitetta vain yhteen maakuntaan.

Hallituksen esityksen (HE 38/2021 vp) mukaan arvioinnissa nojaututaan THL:n ja sairaanhoitopiirien arvioon sairaanhoidon kapasiteetista ja tartuntojen leviämisestä. Valiokunnan saama asiantuntijaselvitys on nostanut esiin eroavaisuuksia sairaanhoitopiirien ja THL:n käsityksissä rajoitusten välttämättömyydestä. Esimerkiksi ruokaravintoloiden sulkua ei ole pidetty joissakin sairaanhoitopiirien lausunnoissa tarpeellisena koronapandemian kiihtymisvaiheessa. Sen sijaan leviämisvaiheen maakunnissa on annetun asetuksen mukainen laaja sulku perusteltu.

Ravintolatyypin erittely. Talousvaliokunta on todennut, perustuslakivaliokunnan lausuntoon (PeVL 11/2021 vp — HE 38/2021 vp) viitaten, että välttämättömyysvaatimuksen kannalta on perusteltua, että 3 a §:n nojalla annettavalla asetuksella säädetään rajoituksista ravitsemisliikettyypeittäin. Asetuksessa on muodollisesti eroteltu omiksi momenteikseen sääntely, joka koskee sellaisia ravitsemisliikkeitä, joiden pääasiallisena ravitsemistoimintana on tarjota yleisölle alkoholi-juomia (2 §:n 1 momentti), ja sääntely, joka koskee muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja ravitsemisliikkeitä (2 §:n 2 momentti). Säännökset ovat kuitenkin sisällöllisesti samanlaiset.

Talousvaliokunta tähdentää tarvetta eriyttää sääntelyä etenkin niillä alueilla, joilla numeeriset arvot (jäljitettävyyden, sairaanhoidon kapasiteetin tila, uusien tartuntojen määrä) siitä, onko sulku välttämätön vai ei, ovat lähellä sääntelyregiimien välistä ratkaisevaa raja-arvoa. Jyrkkää rajanveto sulkemisen ja sallimisen välillä voi olla perusteltua liudentaa siten, että pienemmän tartuntariskin aiheuttavia ravitsemisliikkeitä voidaan pitää avoinna silloinkin, kun korkean tartuntariskin kohteet olisi pidettävä suljettuina.

Kokoavia huomioita. Talousvaliokunta pitää selvitettyinä, että tartuntataudin leviämisen estämiseksi annettavat rajoitukset tulee olla täytäntöönpantavissa epidemiatilanteen niin vaatiessa riippäälläkin aikataululla. Käsillä olevan asetuksen antamisen ja sen voimaantulon välillä oli kuitenkin vain joitakin tunteja. Talousvaliokunta pitää tätä kohtuuttomana elinkeinonharjoittajien kannalta.

Talousvaliokunta toistaa aikaisemmassa lausunnossaan (TaVL 9/2021 vp — HE 39/2021 vp) ilmaisemansa käsityksen siitä, että tartuntataudin leviämisen estämisen keinovalikoiman tulisi olla avoimesti valmisteltu ja perusteluineen julkinen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, kuten myös niiden tartuntojen leviämistä ja terveydenhuollon kapasiteettia kuvaavien tunnuslukujen, joiden kehitykseen kunkin toimen käyttöönotto sidotaan. Tämä parantaisi elinkeinonharjoittajien mahdollisuuksia ennakoida tulevaa sääntelyä.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että valiokunnan lausunto saisi edellä olevan sisällön ja

Valiokunnan lausunto TaVL 10/2021 vp
Eriävä mielipide 1

että perustuslakivaliokunta ottaa edellä mainitun huomioon.

Helsingissä 6.4.2021

Pia Kauma kok
Juhana Vartiainen kok
Janne Sankelo kok
Veikko Vallin ps
Minna Reijonen ps
Sakari Puisto ps